

ned i Sagens Akter. Disse viser nemlig, hvad Flertallet efter sin Gennemgang af dem og det iøvrigt oplyste burde vide, at 15 afhørte forhenværende og daværende Betjente ved Anstalten har rettet Anklager mod Ledelsen over Aanden og Tonen i Fængselet, at 14 andre i nogle Punkter slutter sig til hines Opfattelse og i andre gaar imod den, og at endelig 14 Betjente støtter Ledelsen i Udtalelser, der er mere almindelig holdte og betydeligt blegere end Anklagernes.

Og hvad Betydning kan disse almindelige Udsagn af tjenestegørende Funktionærer, hvis hele Stilling er i Hænderne paa de overordnede, have, naar man kender det Faktum, at kongelig ansatte Tjenestemænd, juridiske Kandidater, har været i den Grad suggestionerede af deres Forhold til de foresatte, at de i Retten har afgivet skriftlige Vidnesbyrd mod en afskediget Tjenestemand, der ramte denne i hans Ære og paa hans hele Velfærd, Vidnesbyrd, der *beviseligt* var usande, og som blev trukket tilbage, da Dagen for Edsaflæggelsen nærmede sig, men som ikke har hindret, at paagældende er avanceret op i Landets højeste Embeder. Hvor meget gælder, hvor der kan peges paa saadanne Kendsgerninger, Vidnesbyrd som de, her er Tale om, hvor det hele Aktmateriale iøvrigt raaber til Himlen i Henseende til den Aand og Tone, der herskede paa Anstalten; og med hvilken Ret tør Flertallet haabe, endsige hævde, at Aand og Tone nu er genrejst og vil være sikret for Fremtiden. Lader en nedbrudt Tjenesteaand og en korruperet Tjenestetone sig genoprette i en Haandevending? Er alle, der har forsyndet sig eller klaget i saa Henseende fjernede? Er der ikke ogsaa og i Anledning af Forhold, der angaar denne Sag, fjernet Befalingsmænd, som netop holdt paa Tjenesteaanden og Tonen? Er alle de Forhold, der gav Anledning til Klage, fjernede, og klages der nu, da Mundkurven sikkert nok er spændt betydeligt strammere paa Tjenestemændene, ikke?

Lad os ud af Akterne tage et Vidnesbyrd fra en Mand, hvis Arbejde paa An-

stalten ligger højere end Betjentenes, og hvis Udvikling ligger betydelig over deres, hvis Vidnesbyrd Stykke for Stykke søger at dække Ledelsen uden dog at ville øve Uret eller sige Usandhed: Anstaltens Overlærer, der er teologisk Kandidat. Eliminerer dette Vidnesbyrd Anklagerne, siger det, at Tjenesteaanden ikke var nedbrudt eller Tonen korruperet? Nej, det bekræfter det tværtimod baade direkte og indirekte. Men det — *undskylder*. Det undskylder først og fremmest Inspektøren, og heri kan Mindretallet ganske slutte sig til Vidnet. For Inspektøren foreligger der unægtelig Undskyldninger af Vægt, der bortset fra rent ydre Forhold som, at Anstalten toges i Brug, inden den var færdig, kan sammenfattes deri, at han selv nedbrudt af Sygdom stod presset ind mellem et Betjentkorps, der i vid Udstrækning manglede Forudsætninger, og en slap, overordnet Ledelse, fuld af Ideer, men uden Energi eller Handlekraft og i fortvivlende Grad blottet for den første Egenskab, en Fængselsmand maa være i Besiddelse af: Menneskekundskab. Mindretallet henviser til Overlærerens Vidnesbyrd, der findes i Forhørsudskrifterne Nr. 79/1916 — Side 97 ff.

Overlæreren begynder sin Forklaring med den karakteristiske Bemærkning, at: „ved Oprettelsen af Straffeanstalten i Nyborg blev der fra Begyndelsen tilstræbt at gennemføre en for unge Fanger særlig egnet Behandling“, og henimod Slutningen — Side 100 — tales der om „Fængselsbehandlingens eksperimenterende Karakter“. Netop det eksperimenterende træder i den Grad frem igennem Udtalelserne om Arbejdet i Fængselet, at man modtager det umiddelbare Indtryk gennem Akterne, at Fængselet har været betragtet som et rent Laboratorium for forbryderpsykologiske Forsøg, og allerede i denne Omstændighed ser Mindretallet en Grundskade for Oparbejdelsen af Tjenesteaand og -tone i Anstaltens Funktionærkorps. Dels fordi den evige Eksperimenteren maatte føre til det stadige frem og tilbage i Instruktionerne, som skal og maa